

אין בין המודר פרק רביעי נדרים

אם היה כהן. המדיר: יורוק עליו דם חטאתו ודם אשמו. קמני סמם
דמשמע כל חטאות ואשמות ואע"ג דלא מחוסרי כפרה נינהו: לא
לעולם שלוחי דין נינהו ומאי דם חטאתו ודם אשמו דקמני חטאתו
של מנורע כו' דהיינו מחוסרי כפרה וכו' וה"ה לגדול: מוידין חייבין.

לשלם קרבן לבעלים: לתקוני שושיך.
שליח ולא לעוומי: אמרי. לעולם
שלוחי דין נינהו ולהכי פיגולו פיגול:
לא תעשה לו. פיגול יהיה מכל מקום:
אלא מעשה. יציא אדם אפי' חטאת
חלב על חזירו שכן מביא קרבן על
אשמו שוטה דמשמע כל קרבנות
שהיא חייבת אפי' אם אכלה חלב:
ומתקן (ג) רבי יוחנן אשמו שוטה
ישיב דמי. סתמא מחויבת קרבן אי
לחלה כו': פסול. הקרבן הואיל
ונדחה כשנשתמיט ללאו בת קרבן היא
ידחה התם נמי גבי אשה הואיל ונדמית
זשעת אכילה נדמית מהכל ואין אדם
מביא קרבן חלב על אשמו שוטה.
ולכא למירמא מהכא וכו' קאמינא
דלר' יהודה לא דמציא קרבן על אשמו
שוטה כגון זבה או זילתא או מנורע:
וקפרינן ויציא אדם כו'. אלמא אמר
ר' אלעזר הפריש פסח על חזירו של
מדעתו כו': אמר רבי זירא שה לניס
אזבוס. דמשמע אדם מביא פסח
שוטט על בניו ועל צנותיו הקטנים:
לאו דאורייתא הוא. (ג) להכי הפריש
פסח על חזירו לא עשה ולא כלום:
ומאמי. ללא דאורייתא לאו מדתקן
וכו': ואי אמרם שה לניס אזבוס. דאדם
שוטט על בניו הקטנים דאורייתא: על
גישא קאי ומזוי להו. כלומר היאך
פיגול חטאתו ואשמו:
יכול זה לזכות את אחיו מאחר שנשחט
והא תנן (פסחים פט.) נמנין ומושכין
ידיהן עד שישחט אלף אמוני להו
לאחר שחטוהו לאו דאורייתא והך
משמע דמשמע דצנינו קטנים מיידי:
אלא. הואיל ולא דאורייתא הוא למה ליה
לאצבוהו למימר הריני שוחט את הפסח
על מי שיעלה ממס לירושלים כדי לזרז
במלות: שניא נמי הכי. כדי לזרז
קאמר מדקאמר צניס שפליס ולא קאמר
וצניס ולא יציא ידי מוצתן מכלל דלא
מחייבין מדאורייתא אלף לזרז קאמר:
כיון

אלא מעשה יציא אדם פסח על חזירו.
א"ר זירא שה לניס אזבוס. לעולם כתיב לאו דאורייתא.
התורה אין הקטנים לזרזין להמנות זשה עס בני חצורה אלף אוכלין ממנו אף על פי שלא נמנו עליו דלף על גב דאין פסח נאכל
אלא למנויי ה"מ בראויין להמנות אלף קטנים ללאו בני הכי לית לן זבה: הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה ממס ראשון
לירושלים. אמר לצניו הריני עולה לירושלים ולאחר שחטוהו שם אשחוט את הפסח על מי שיעלה ממס ראשון: על גישא קאי.
כשעלה זה כבר נשחט ואם כן היאך נמנה עליו והכתיב מהיות משח אשחוט את הפסח על מי שיעלה ממס ראשון: ומזוי לזרז. בתמיה.
היאך האז מוכה לאחד מבניו אחר שחטוהו. א"ר האי ומוכה להס אההוא זן שעולה ראשון קאי היאך מוכה לאחיו דבשלמא איהו זכי
דאיכא למימר כיון שעלה ראשון הוצרך שכשנשחט הפסח עליו נשחט אלף היאך מוכה לאחיו והכי מוכה סוגיין דפרק כל הגט
(גיטין דף כה.) כדי לזרז. שיהי רגילין להודרז במלות: ונמלאו צנוס זריוו. ולא קמני צנות זכו אלמא לא נמכוין אלף לזרז כלבד:
איבעיא

אדם מביא קרבן על בניו כשהו קטנים וכו' אמר רבי זירא שה לביית לאו דאורייתא הוא. כלומר דקטנים אינם לזרזים
למנות דאם אוכלין מן הפסח לא היו נאכלים שלל למנויי ללא אסר רחמנא אלף להטו דאימסו במנות מוכו אלף אדם
דלא שייך צהו לא מיידי מדי דהוא אנשים דשותן הן שאע"פ שאין חייבות כספם מותרות לאכול ממנו ואינו נקרא שלל
למנויי וכן קטנים: על בשרא קאי ומוכה לזרז. בתמיה כלומר לאחר שחטוהו יכול להמנות והא תנן (פסחים דף פט.)
מושכין זיהוין עד שישחט אלף לאחר שחטוהו לא אלמא דאמנא קטנים לאו דאורייתא ובניו דקטנים מיידי: קאמינא למה
לי לבימר להו. כיון דלא הטטס לזרז:

מוסף רש"י

רהשון ראשו ורובו לאחר שחטוהו, זכה בחלקו. דלמדין יש צריכה דשעת שחטוהו היה זה ראיין לזרז ונשחט פסח זה
עליו, ומוכה את אחיו עמו. לנימנות חלקו (גיטין כה.) כדי לזרז במוצא. ואינן המנהג אלף כולן עליו משחט פסחו,
ולא דקאמר על מי שיעלה ראשון, לזרזוהו אהו. כלומר מלאה אהו הוא ראשון ואלף הוינא ממנו אלף קאמינא
שחטוהו כל אהו להיות ראשון ויהיה הוא ראש לאחיו שחטו על ידי זכו הוינא (פסחים פט.) תניא מבי הכי. דמשום זריות
נקט (שם) דלא נמכוין אלף לזרז ומיהו כולוהו אמנינא (גיטין כה.) ובגנים שפליס. ולא קמני ונמלאו צנות זכות כספם
ונגיס לא זכו. (שם)

מתיב רב שימי בר אבהו אס היה כהן זורק עליו דם חטאתו ואשמו.
איכא מאן דאמר דמדלואמיב רב שימי בר אבהו מצרייתא ולא
אומיב מממנא ש"מ דלא גרס במתניתין חטאות ואשמות. ואי מהא לא
איריא דהאי דלא אומיב ליה מממנא משום דכיון דתנא לכו כדתי קימי
זצין ממילא מוכח דחטאות ואשמות

דמנורע קאמר אלף ממתימא דמני
סתמא זורק דם חטאתו ואשמו משמע
ליה דכלל חטאות קאמר ואפי' הכי
שני ליה דם חטאתו ואשמו של מנורע
קאמר: סנן הכהנים שפגלו במקדש
וכו' א"ר א"ר שלוחי דשמיא נינהו היינו
שפגולין פגול. דרמנא שוינהו שלוחי
לכל מילי: אלף א"ר שלוחי דין נינהו
אמאי פגולין פגול. שוגג הוא (דקשה)
ליה דשלמא צמוד נתי שלוחי דין
נינהו פיגולין פיגול דכיון שפגול צמוד
אינו עושה שליחותו אלף אדעתא
דנפשיה קעביד וק"ל צ"ב דחולין
(דף ג.) דאדם אוסר דבר שאינו שלו
על ידי מעשה אלף בשוגג אי שלוחי
דין נינהו אמאי פיגולין פיגול דהא
כיון דשוגג הוא לאו אדעתא דנפשיה
קעביד שמתכיון הוא לנשותו שליחותו
ולימא שליח שותף לתקוני ולא לעומי.
דחמי' שאני גבי פגול דאמר קרא וכו'
הלכך צעיון הכא לא איפשיטא ומיהו
נהי דהכא לא איפשיטא לה מההיא
דפ"ק דקדושין מוכח דשלוחי שמיא
נינהו וכמו שכתבתי במעלה: גופא א"ר
יוחנן כולל לזרזין דעת וכו'. הקסן
במוס' התנן ומיימתי לה צפרק האיך
מקדש (קדושין נה.) זתמה שנמלאת
מירושלים למגדל עדר זכרים לעולות
כלומר ויקרבו אלמא אין לזרזין דעת
ומירכו דהתם שאני דכיון דשוגג דעת
צעלים הוא שלל כהו שירצה להקריב
יקריב: אמר אעפ"י יציא אדם חטאת
חלב על חזירו אלמא אמר רבי אלעזר
וכו' לא עשה ולא כלום. משום דאין
דיין אפשר משאי אפשר: אשמו שוטה
היכי דמי. כלומר לעולם כתיב הא דין
אלף למאי דאמר לר' יהודה דאדם
מביא על אשמו שוטה לא חטאת חלב
קאמר אלף קרבן יולדת דחטאת חלב
אי אפשר דהיכי דמי וכו' וכיון שהיא
פטורה אי אפשר שיביא צעלה עליה:

אלא מעשה יציא אדם פסח על חזירו.
א"ר זירא שה לניס אזבוס. לעולם כתיב לאו דאורייתא.
התורה אין הקטנים לזרזין להמנות זשה עס בני חצורה אלף אוכלין ממנו אף על פי שלא נמנו עליו דלף על גב דאין פסח נאכל
אלא למנויי ה"מ בראויין להמנות אלף קטנים ללאו בני הכי לית לן זבה: הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה ממס ראשון
לירושלים. אמר לצניו הריני עולה לירושלים ולאחר שחטוהו שם אשחוט את הפסח על מי שיעלה ממס ראשון: על גישא קאי.
כשעלה זה כבר נשחט ואם כן היאך נמנה עליו והכתיב מהיות משח אשחוט את הפסח על מי שיעלה ממס ראשון: ומזוי לזרז. בתמיה.
היאך האז מוכה לאחד מבניו אחר שחטוהו. א"ר האי ומוכה להס אההוא זן שעולה ראשון קאי היאך מוכה לאחיו דבשלמא איהו זכי
דאיכא למימר כיון שעלה ראשון הוצרך שכשנשחט הפסח עליו נשחט אלף היאך מוכה לאחיו והכי מוכה סוגיין דפרק כל הגט
(גיטין דף כה.) כדי לזרז. שיהי רגילין להודרז במלות: ונמלאו צנוס זריוו. ולא קמני צנות זכו אלמא לא נמכוין אלף לזרז כלבד:
איבעיא

אדם מביא קרבן על בניו כשהו קטנים וכו' אמר רבי זירא שה לביית לאו דאורייתא הוא. כלומר דקטנים אינם לזרזים
למנות דאם אוכלין מן הפסח לא היו נאכלים שלל למנויי ללא אסר רחמנא אלף להטו דאימסו במנות מוכו אלף אדם
דלא שייך צהו לא מיידי מדי דהוא אנשים דשותן הן שאע"פ שאין חייבות כספם מותרות לאכול ממנו ואינו נקרא שלל
למנויי וכן קטנים: על בשרא קאי ומוכה לזרז. בתמיה כלומר לאחר שחטוהו יכול להמנות והא תנן (פסחים דף פט.)
מושכין זיהוין עד שישחט אלף לאחר שחטוהו לא אלמא דאמנא קטנים לאו דאורייתא ובניו דקטנים מיידי: קאמינא למה
לי לבימר להו. כיון דלא הטטס לזרז:

תוספות

אם היה כהן. המדיר: יורוק עליו דם חטאתו ודם אשמו. קמני סמם
דמשמע כל חטאות ואשמות ואע"ג דלא מחוסרי כפרה נינהו: לא
לעולם שלוחי דין נינהו ומאי דם חטאתו ודם אשמו דקמני חטאתו
של מנורע כו' דהיינו מחוסרי כפרה וכו' וה"ה לגדול: מוידין חייבין.

כ א מיי פ"ט מהלכות
תומאה ברע הלכ' א:
בא ב א מיי פ"ו מהל'
חובל ומזיק בל' ד:
בב ד מיי פ"ט מהל'
פסולי המוקדשין
הלכ' ו (פ"ג מהל' שגגות
הלכה ג):
בג ה מיי פ"ג מהל'
שגגות הלכה ח
ו (פסקי שחזר ונראה ע"ש
ב"ב פ"ג):
כד ו מיי פ"ג מהל'
קרבן פסח הלכה ח
רע"ש:

הגהות הב"ח

(א) גמ' סה לביית אבות
דאורייתא על גישא קאי
ומזוי. יציא ז"ע דהכי
בגיטין פ' כל הגט דף ק"ה
מקמינן ליה משום קושיא
ו' דלמיי שכבר אימנא
עליהם מעיקרא ולמלא
לעולם דאורייתא הוא ז"ע
מלאמי קדוש ו' בתוס'
דפסחים דף פ"ט ד"ה
אלף: (ב) ש"י ד"ה ומתקן
אשחוט שוטה לר' יוחנן
היכי דמי: (ג) ד"ה לאו
דאורייתא ולהכי:

גליון הש"ס

גמ' שכן אדם מביא קרי
אשחוט שוטה כו"ר. קשה
לי מה טעם דלמדין לניל
גמ' יולדת שכן מביא על
בניו כה"י היעי כיון
דחייבי קרבן דלשה על
בעלה מוקמי לקרא דחא
מורה היולדת לביית אשמו
שוטה ומכ"ש הר"ן שם
אלף מכלל דלא תביי מורה
ליכא ביבא וזבמת כיון
מביא על אשמו שוטה כיון
דלרזין דעת ונלמ':

תוספות

אם היה כהן. המדיר: יורוק עליו דם חטאתו ודם אשמו. קמני סמם
דמשמע כל חטאות ואשמות ואע"ג דלא מחוסרי כפרה נינהו: לא
לעולם שלוחי דין נינהו ומאי דם חטאתו ודם אשמו דקמני חטאתו
של מנורע כו' דהיינו מחוסרי כפרה וכו' וה"ה לגדול: מוידין חייבין.

אדם מביא קרבן על בניו כשהו קטנים וכו' אמר רבי זירא שה לביית לאו דאורייתא הוא. כלומר דקטנים אינם לזרזים
למנות דאם אוכלין מן הפסח לא היו נאכלים שלל למנויי ללא אסר רחמנא אלף להטו דאימסו במנות מוכו אלף אדם
דלא שייך צהו לא מיידי מדי דהוא אנשים דשותן הן שאע"פ שאין חייבות כספם מותרות לאכול ממנו ואינו נקרא שלל
למנויי וכן קטנים: על בשרא קאי ומוכה לזרז. בתמיה כלומר לאחר שחטוהו יכול להמנות והא תנן (פסחים דף פט.)
מושכין זיהוין עד שישחט אלף לאחר שחטוהו לא אלמא דאמנא קטנים לאו דאורייתא ובניו דקטנים מיידי: קאמינא למה
לי לבימר להו. כיון דלא הטטס לזרז: